

M10) ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΛΑΣΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΡΜΑΤΩΝ

A) ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΕΙΣ

Οι ρόλοι και αρμοδιότητες για την προστασία των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων ευρώ από τις πλαστογραφίες, παραχαράξεις και απομιμήσεις κατανέμονται μεταξύ των Ευρωπαϊκών αρχών και ιδρυμάτων ως εξής:

- **Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission):** υπό την εποπτεία της λειτουργεί το Ευρωπαϊκό Γραφείο κατά της Απάτης **OLAF (European Anti-Fraud Office)** που επιμελείται των νομοθετικών πρωτοβουλιών, οργανώνει και χρηματοδοτεί επιμορφωτικές εκδηλώσεις και παρέχει τεχνική βοήθεια, απαντά σε ερωτήσεις και προσφέρει πληροφοριακή συνδρομή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, βοηθά τα κράτη μέλη ιδιαίτερα για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, συντονίζει την τεχνική δράση των κρατών μελών και διαχειρίζεται την τεχνική ανάλυση νέων μορφών παραχαραγμένων κερμάτων ευρώ.

- **Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ΕΚΤ (European Central Bank, ECB):** εκτελεί την τεχνική ανάλυση των νέου τύπου παραχαραγμένων τραπεζογραμμάτων ευρώ στο Κέντρο Ανάλυσης Πλαστών Τραπεζογραμμάτων, ΚΑΠΤ (Counterfeit Analysis Centre, CAC), αποθηκεύει τα τεχνικά και στατιστικά στοιχεία που αφορούν τις παραχαράξεις των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων ευρώ, διανέμει τη σχετική πληροφόρηση σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και διεξάγει τις εκστρατείες πληροφόρησης για την εξοικείωση των πολιτών με τα νέα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ.

- **Ευρωπαϊκή Αστυνομία (Europol):** υποστηρίζει τις υπηρεσίες εφαρμογής του νόμου των κρατών μελών αναφορικά με την πρόληψη και καταστολή της δράσης του οργανωμένου εγκλήματος μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών και της παροχής επιχειρησιακής και στρατηγικής ανάλυσης. Παρέχει τις εμπειρικές γνώσεις της και χρηματοδοτική υποστήριξη για έρευνες και επιχειρήσεις των υπηρεσιών των κρατών μελών. Λειτουργεί μια κεντρική βάση δεδομένων για την εφαρμογή του νόμου και έχει πρόσβαση στη βάση δεδομένων της ΕΚΤ.

- **Ευρωπαϊκή Δικαιοσύνη (Eurojust):** εξασφαλίζει ένα επαρκές επίπεδο δικαστικής συνεργασίας των κρατών μελών της Ε.Ε στον τομέα του αγώνα εναντίον του οργανωμένου εγκλήματος με την παροχή συνδρομής στις ανακρίσεις και την άσκηση ποινικής δίωξης ιδιαίτερα όσον αφορά σοβαρά διασυνοριακά εγκλήματα με στόχο τις πλαστογραφίες και παραχαράξεις του ενιαίου νομίσματος. Διευκολύνει τη διεθνή αμοιβαία παροχή δικαστικής συνδρομής και την έκδοση εγκλημάτων.

- Σε διεθνές επίπεδο η **Διεθνής Αστυνομία (Interpol)** εξασφαλίζει τη διασυνοριακή αστυνομική συνεργασία μέσω ασφαλών τηλεπικοινωνιακών συστημάτων και παρέχει πληροφόρηση και στοιχεία για επιχειρησιακούς σκοπούς.

Πιο αναλυτικά:

✿ Η δράση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Γραφείου κατά της Απάτης «OLAF» (European Anti-Fraud Office)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εισήγαγε τη νομοθεσία για την προστασία του ευρώ και παρακολουθεί την εφαρμογή αυτής στα κράτη μέλη. Ειδικότερα, εισήγαγε τις επόμενες νομικές ρυθμίσεις:

• Κανονισμοί του Συμβουλίου (Council Regulations) 1338/2001 και 1339/2001 της 28 Ιουνίου 2001:

Με τους Κανονισμούς αυτούς εισήχθησαν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του ευρώ από τις παραχαράξεις δηλαδή οι διαδικασίες για τη συλλογή, αποθήκευση και ανταλλαγή πληροφοριών για στοιχεία που αφορούν τις παραχαράξεις, οι διατάξεις για την απόσυρση των μη γνήσιων από την κυκλοφορία και της παράδοσης αυτών στις αρμόδιες εθνικές αρχές και το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και της Ε.Ε με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς.

Για τις τεχνικές πτυχές των Κανονισμών:

- τα κράτη μέλη λειτούργησαν:

- ▶ σε κάθε κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ - με την ευθύνη της Αστυνομίας - το **Εθνικό Κέντρο Ανάλυσης, ΕΚΑ (National Analysis Centre, NAC)** στο οποίο διαβιβάζονται όλα τα

πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ για ανάλυση και πρώτη ταξινόμηση. Αυτό με τη σειρά του αποστέλλει στο Κέντρο Ανάλυσης Πλαστών Τραπεζογραμμάτων (ΚΑΠΤ) της ΕΚΤ τις πιο σημαντικές περιπτώσεις πλαστών τραπεζογραμμάτων συνοδευόμενες από σχετική αναφορά. Το Εθνικό Κέντρο Ανάλυσης συνεργάζεται στενά με την εθνική κεντρική τράπεζα η οποία του διαβιβάζει όλα τα πλαστά τραπεζογραμμάτια

► το **Εθνικό Κέντρο Ανάλυσης Κερμάτων, ΕΚΑΚ (Coins National Analysis Centre, CNAC)** στο οποίο παραδίδονται τα παραχαραγμένα κέρματα για ανάλυση και στη συνέχεια για παράδοση στο Ευρωπαϊκό Τεχνικό και Επιστημονικό Κέντρο (ΕΤΕΚ).

► το **Εθνικό Κέντρο Καταπολέμησης της Παραχάραξης (National Counterfeit Centre-NCC)**. Για την Ελλάδα λειτουργεί στη Διεύθυνση Ταμείων της Τράπεζας της Ελλάδος. Έχει την ευθύνη του αποκλειστικού συντονισμού των κέντρων που λειτουργούν στην Ελλάδα και τη σύνδεση με τα ευρωπαϊκά κέντρα πλαστών νομισμάτων.

▪ η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα λειτουργεί:

► το **Κέντρο Ανάλυσης Πλαστών Τραπεζογραμμάτων, ΚΑΠΤ (Counterfeit Analysis Centre, CAC)** για να ενοποιήσει την τεχνική ανάλυση των στοιχείων που αναφέρονται σε πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ. Έχει έδρα την ΕΚΤ στη Φραγκφούρτη και άρχισε να λειτουργεί στις αρχές του 2002. Είναι υπεύθυνο για την ταξινόμηση των νέων πλαστών τραπεζογραμμάτων ευρώ που λαμβάνονται από τα Εθνικά Κέντρα Ανάλυσης. Αναλύει ιδιαίτερα παραχαράξεις που θεωρούνται επικίνδυνες είτε λόγω του σημαντικού αριθμού αυτών ή επειδή η ποιότητά τους είναι απογοητευτική. Στελεχώνεται με ειδικούς στην καταπολέμηση των παραχαράξεων, ειδικευμένους τεχνικούς και διοικητικό προσωπικό.

► τη **Βάση Δεδομένων Πλαστών Τραπεζογραμμάτων (ΒΔΠΤ, Counterfeit Currency Database, CCD)** με έδρα την ΕΚΤ όπου καταχωρούνται όλες οι νέες περιπτώσεις πλαστών τραπεζογραμμάτων ευρώ. Μια πρώτη έρευνα και ταξινόμηση των πλαστών γίνεται από τα Εθνικά Κέντρα Ανάλυσης τα οποία στη συνέχεια αποστέλλουν στη Φραγκφούρτη τα σχετικά στοιχεία. Το CAC προβαίνει στην τελική επεξεργασία και ταξινόμηση και τα στοιχεία καταχωρούνται στο CCD. Όλα τα στοιχεία αυτοί είναι διαθέσιμα στην ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Το CAC συνεργάζεται με τις Αστυνομίες των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ, την Europol, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Interpol. Είναι επιθυμητή η συνεργασία των αρμόδιων αρχών όχι μόνο των κρατών μελών εκτός ζώνης ευρώ αλλά και των κρατών εκτός Ε.Ε διότι το ευρώ σαν διεθνές νόμισμα κυκλοφορεί και έξω από τα όρια της Ευρωζώνης

► το **Σύστημα Παρακολούθησης Πλαστών Νομισμάτων (ΣΠΠΝ, Counterfeit Monitoring System, CMS)** που περιλαμβάνει το ευρωπαϊκό δίκτυο των Εθνικών Κέντρων Ανάλυσης (ΕΚΑ, ΝΑΚ) και τη Βάση Δεδομένων Πλαστών Τραπεζογραμμάτων (ΒΔΠΤ, CCD) της ΕΚΤ. Τα συστήματα αυτά συνδέονται μεταξύ τους με μία βάση μέσω του Internet.

► το **Διεθνές Κέντρο για την Αποτροπή των Παραχαράξεων (International Counterfeit Deterrence Centre, ICDC)**. Η ΕΚΤ συμφώνησε να συσταθεί υπό την αιγίδα των διοικητών των κεντρικών τραπεζών της Ομάδας των 10 (G10 Governors) αποτελούμενο από προσωπικό της ΕΚΤ και στελέχη άλλων κεντρικών τραπεζών. Είναι ο φορέας τεχνικής υποστήριξης για τη διεθνή κοινότητα και ο τόπος διεθνών επαφών για το συντονισμό σε διεθνές επίπεδο του αγώνα κατά των παραχαράξεων ενώ πραγματοποιεί επιπρόσθετα ελέγχους σε φωτοτυπικά μηχανήματα προκειμένου να διαπιστωθεί εάν φέρουν μηχανισμό που συμβάλλει στην αποτροπή των παραχαράξεων.

▪ το OLAF λειτουργεί:

► το **Ευρωπαϊκό Τεχνικό και Επιστημονικό Κέντρο, ΕΤΕΚ (European Technical and Scientific Centre, ETSC)** με έδρα το Νομισματοκοπείο του Υπουργείου Οικονομικών στο Παρίσι και ιδιαίτερα το εργαστήριο αυτού στο Πεσάκ. Εκεί συγκεντρώνονται και ταξινομούνται τα παραχαραγμένα κέρματα που αποστέλλονται από τα εθνικά κέντρα ανάλυσης κερμάτων. Αναλύει ιδιαίτερα παραχαράξεις κερμάτων που θεωρούνται επικίνδυνες είτε λόγω του σημαντικού αριθμού αυτών ή επειδή η ποιότητά τους είναι απογοητευτική.

Επιπρόσθετα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με την ΕΚΤ κατάρτισαν ένα κατάλογο των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την καταπολέμηση των παραχαράξεων και ο οποίος δημοσιεύεται στην Επίσημη εφημερίδα της Ε.Ε. Τα κράτη μέλη επέβαλαν στα

χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να αποσύρουν τα παραχαραγμένα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ και να τα αποστέλλουν στα εθνικά κέντρα ανάλυσης.

• **Η Απόφαση Πλαίσιο του Συμβουλίου (Council Framework Decision) της 29 Μαΐου 2000:**

Ρυθμίζει την αυξανόμενη ποινική προστασία του ευρώ στα κράτη μέλη μέσω διατάξεων ουσιαστικής εγκληματολογικής νομοθεσίας. Απλοποιεί τη Διεθνή Σύμβαση της 20 Απριλίου 1929 για την καταστολή της παραχάραξης του νομίσματος και στοχεύει στη βελτίωση της προστασίας του ευρώ πέραν των προβλεπόμενων στην ανωτέρω Σύμβαση. Καθορίζει τις αξιόποινες πράξεις και ένα κατώτατο όριο για τις ανώτατες ποινές. Αυτή η απόφαση περιέχει διατάξεις για τη δικαιοδοσία και την ευθύνη των νομικών προσώπων και απαιτεί από όλα τα κράτη μέλη να προσχωρήσουν στη Σύμβαση του 1929.

• **Η Απόφαση του Συμβουλίου (Council Decision) της 8 Δεκεμβρίου 2003 που αφορά την ανάλυση και τη συνεργασία για τη παραχάραξη των ευρωκερμάτων:**

Δίνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την ευθύνη λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Τεχνικού και Επιστημονικού Κέντρου (E TEK) και την εξασφάλιση του συντονισμού των αρμόδιων τεχνικών αρχών για την προστασία των ευρωκερμάτων από τις παραχαράξεις.

• **Η Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 37/2004 της 29 Οκτωβρίου 2004 που ιδρύει το Ευρωπαϊκό Τεχνικό και Επιστημονικό Κέντρο, E TEK (European Technical and Scientific Centre, ETSC):**

Επίσημα ιδρύθηκε με την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2005/37/EC της 29 Οκτωβρίου 2004. Το κύριο καθήκον του ETSC είναι η ανάλυση και ταξινόμηση των κατηγοριών των παραχαραγμένων ευρωκερμάτων τα οποία παρουσιάζουν υψηλούς κινδύνους για τους πολίτες. Το ETSC παρέχει, επίσης, συνδρομή στα Εθνικά Κέντρα Ανάλυσης Κερμάτων (CNACs) και τις αστυνομικές υπηρεσίες και συνεισφέρει στην ανάπτυξη της βάσης δεδομένων για τις παραχαράξεις της EKT.

• **Κανονισμοί του Συμβουλίου (Council Regulations) 2182/2004 και 2183/2004 που αφορούν τα μετάλλια και τις απομιμήσεις που ομοιάζουν με τα ευρωκέρματα:**

Οι δύο ανωτέρω Κανονισμοί, που υιοθετήθηκαν την 12 Δεκεμβρίου του 2004, στοχεύουν στην πρόληψη της απάτης και της σύγχυσης από τα μετάλλια και τα συμβολικά κέρματα που ομοιάζουν με τα κέρματα του ευρώ. Η σύγχυση επιτείνεται εάν οι κατασκευές αυτές έχουν το ίδιο μέγεθος και τα ίδια χαρακτηριστικά με τα ευρωκέρματα. Οι Κανονισμοί καθιερώνουν το παράνομο της πώλησης, παραγωγής, εισαγωγής και διανομής τέτοιων μεταλλίων και απομιμήσεων.

• **Η Απόφαση του Συμβουλίου (Council Decision) 2005/511/JHA της 9 Ιουλίου 2005** που ορίζει την Europol σαν το κεντρικό γραφείο για την καταπολέμηση της παραχάραξης του ευρώ με την έννοια του άρθρου 12 της Σύμβασης της Γενεύης. Καθήκον της Europol είναι η συγκέντρωση, επεξεργασία και διανομή της πληροφόρησης στα κεντρικά γραφεία των κρατών μελών καθώς και η επικοινωνία με τα κεντρικά γραφεία τρίτων χωρών αναφορικά με τον εντοπισμό των παραχαράξεων και την απόσυρση από την κυκλοφορία.

• **Η Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Council Recommendation) 504/2005 της 27 Μαΐου 2005 για την εξακρίβωση της γνησιότητας των ευρωκερμάτων και την επεξεργασία των ευρωκερμάτων που είναι ακατάλληλα για κυκλοφορία.**

Αποσκοπεί στην εξασφάλιση της κυκλοφορίας μόνο γνήσιων και κατάλληλων κερμάτων και την προσαρμογή των μηχανών διαλογής κερμάτων. Τα κράτη μέλη καλούνται, μέσω των αρμοδίων αρχών, να εμποτεύουν τη γνησιότητα των ευρωκερμάτων είτε με έλεγχο με βάση γραπτές αναφορές ή /και με επιθεωρήσεις επί τόπου. Η Σύσταση προβλέπει, επίσης, την αποπληρωμή και αντικατάσταση ακατάλληλων κερμάτων μαζί με το θέμα του χειρισμού της είσπραξης προμηθειών.

- Επιπρόσθετα, η EKT δημοσίευσε τον Ιανουάριο του 2005 το Πλαίσιο για τον εντοπισμό των παραχαραγμένων τραπεζογραμμάτων ευρώ και του όρους για μία αποτελεσματική διαλογή από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους επαγγελματίες χειριστές μετρητών (professional cash handlers). Το Πλαίσιο θέτει μια κοινή πολιτική για την ανακύκλωση των τραπεζογραμμάτων (common policy for the recycling of banknotes) που παραδίδονται από τους πελάτες προς τα πιστωτικά ιδρύματα και τους επαγγελματίες ιδιώτες.

• **Το «Πρόγραμμα Περικλής» (Pericles Programme):**

Το πρόγραμμα Περικλής θεσμοθετήθηκε με τις αποφάσεις του Συμβουλίου (Council Decisions) 923/2001 και 924/2001 της 17 Δεκεμβρίου 2001 και αφορά την ανταλλαγή προσωπικού, την αμοιβαία συνδρομή και εκπαίδευση για την προστασία του ευρώ από τις παραχαράξεις. Στοχεύει στην προώθηση νομοθετικών μέτρων και την εφαρμογή και βελτίωση της υφιστάμενης υποδομής στα κράτη μέλη. Εφαρμόζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του Ευρωπαϊκού Γραφείου κατά της Απάτης «OLAF» (European Anti-Fraud Office) . Το πρόγραμμα ίσχυσε το 2005 και είχε προϋπολογισμό 1 δισεκατομμυρίου ευρώ. Με την απόφαση του Συμβουλίου (Council Decision) 75/2006 της 30 Ιανουαρίου του 2006 παρατάθηκε και για το έτος 2006. Με την απόφαση του Συμβουλίου (Council Decision) 849/2006 το πρόγραμμα παρατάθηκε για την περίοδο 2007-2013. Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτεί υπερεθνικά και πολυδιάστατα σχέδια που αποσκοπούν στην αποτελεσματικότητα του προσωπικού που είναι επιφορτισμένο με την επεξεργασία και την προστασία του ενιαίου νομίσματος μέσω της στενής συνεργασίας, της ανάπτυξης αμοιβαίας εμπιστοσύνης, της σύγκλισης των προγραμμάτων εκπαίδευσης των εκπαιδευτών (training the trainers) και της διάδοσης της γνώσης ιδιαίτερα αυτής που αφορά το κοινοτικό και διεθνές δίκαιο και τα εργαλεία πρόληψης και καταστολής των παραχαράξεων.

-Το περιεχόμενο της εκπαίδευσης και της παροχής επιχειρησιακής υποστήριξης περιλαμβάνει:

α) την ανταλλαγή πληροφόρησης όπως π.χ μέσω εργαστηρίων (workshops), συναντήσεων και σεμιναρίων και μία πολιτική που στοχεύει στις τοποθετήσεις και την ανταλλαγή προσωπικού

β) την τεχνική, επιστημονική και επιχειρησιακή υποστήριξη ιδιαίτερα με την εξασφάλιση διδακτικού προσωπικού σε επίπεδο Ε.Ε, εφαρμογών που υποστηρίζονται από ηλεκτρονικούς υπολογιστές και της ανάπτυξης εργαλείων τεχνικής υποστήριξης και μεθόδων διευκόλυνσης του εντοπισμού παραχαραγμένων νομισμάτων.

- Έως και το 2006, είχαν υλοποιηθεί 63 projects από τα οποία 19 ήσαν πρωτοβουλίας του OLAF και 44 των κρατών μελών.

- Στη δραστηριότητα του Προγράμματος συμμετείχαν 3.150 εμπειρογνώμονες.

- Ο συντονισμός της εκπαίδευσης και άλλων δράσεων υλοποιείται από την «Ομάδα Εμπειρογνομόνων για τη Παραχάραξη του Ευρώ» (**Euro Counterfeiting Experts' Group**) που συγκεντρώνει ειδικούς από τα κράτη μέλη αλλά και τρίτες χώρες, με τη συμμετοχή της Eurorol, της ΕΚΤ και της Interpol. Στόχος της Ομάδας είναι η εξασφάλιση των αναγκών και αποτελεσματικών ανθρώπινων πόρων για την καταπολέμηση των παραχαράξεων.

▪ Για την προστασία των κερμάτων ευρώ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ίδρυσε την «Ομάδα Εμπειρογνομόνων για την Παραχάραξη των Κερμάτων» (**Counterfeit Coins Experts' Group**) η οποία προεδρεύεται από το OLAF. Πρωθυε τεχνικά σχήματα για την επεξεργασία των κερμάτων ευρώ. Συμμετέχουν εμπειρογνώμονες και από τα κράτη μέλη, την ΕΚΤ και την Eurorol. Ακρογωνιαίος λίθος αυτής της προσπάθειας υπήρξε η σύσταση του Ευρωπαϊκού Τεχνικού και Επιστημονικού Κέντρου, ΕΤΕΚ (European Technical and Scientific Centre, ETSC, βλέπε παραπάνω).

- Σε παγκόσμιο επίπεδο, το OLAF προεδρεύει της Υποεπιτροπής Παραχαραγμένων Κερμάτων στα πλαίσια της «Συνδιάσκεψης των Διευθυντών των Νομισματοκοπειών» (**Mint Directors' Conference**).

B) ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ (ΕΚΤ) ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΥΡΩ

Κάθε εξάμηνο η ΕΚΤ εκδίδει ενημερωτικό απολογιστικό δελτίο με τον αριθμό των πλαστών τραπεζογραμμάτων ευρώ που εντοπίστηκαν και παρέχει οδηγίες προς τους πολίτες για τις μεθόδους ανίχνευσης των πλαστών.

Πρώτο Εξάμηνο του 2002

Στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2002 (δηλ. από τη στιγμή που τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα ευρώ τέθηκαν για πρώτη φορά σε κυκλοφορία) καταγράφηκαν **21.965 πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ**. Ο αριθμός αυτός αντιπροσώπευε ποσοστό κατώτερο

από το 7% του συνολικού αριθμού πλαστών εθνικών νομισμάτων που είχαν καταγράψει οι εθνικές κεντρικές τράπεζες της ζώνης του ευρώ κατά την ίδια περίοδο το 2001. Στο πλαίσιο αυτό, το φαινόμενο της παραχάραξης του ευρώ ήταν περιορισμένο, αν και η σχετική δραστηριότητα φάνηκε να αυξάνεται ελαφρώς. Η ανάλυση των στοιχείων κατά χώρα δεν κρίνεται σκόπιμη, αφού η διασυνωριακή «μετανάστευση» των τραπεζογραμμάτων (και, επόμενα, των πλαστών) είναι σήμερα πολύ μεγαλύτερη σε σύγκριση με το παρελθόν.

Το ευρώ – τόσο τα τραπεζογραμμάτια όσο και τα κέρματα – φέρει ποικίλα χαρακτηριστικά με σκοπό την αποτροπή της παραχάραξης. Ωστόσο, θα πρέπει να αποφευχθεί ο εφησυχασμός όσον αφορά την κατάσταση που παρουσιάζει η δραστηριότητα παραχάραξης του ευρώ. Το Ευρωσύστημα (δηλ. η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των χωρών της ζώνης του ευρώ) εξακολουθεί να παρακολουθεί εντατικά τις εξελίξεις. Ειδικότερα: Α) συνεργάζεται στενά με τις εθνικές αστυνομικές δυνάμεις, μέσω της Ευροπόλ, για να ενισχύσει τις προσπάθειες εντοπισμού εγκλημάτων που συνδέονται με την παραχάραξη και υποστηρίζει τη σθεναρή δίωξη όσων παράγουν πλαστά νομίσματα, χειρίζονται συνειδητά πλαστά νομίσματα ή τα χρησιμοποιούν με σκοπό την εξαπάτηση Β) έχει ιδρύσει στην ΕΚΤ το Κέντρο Ανάλυσης Πλαστών Τραπεζογραμμάτων (ΚΑΠΤ), το οποίο συντονίζει την ανάλυση όλων των πλαστών τραπεζογραμμάτων, είτε σε εθνικό επίπεδο είτε σε επίπεδο Ε.Ε, με βάση την ποιότητα, την ποσότητα και τον τρόπο διανομής. Επιπλέον, το ΚΑΠΤ είναι αρμόδιο για τη διαχείριση μιας κοινής βάσης δεδομένων, στην οποία εισάγονται στοιχεία από τις αναλύσεις πλαστών τραπεζογραμμάτων και κερμάτων. Όλες οι αρχές της Ε.Ε που συμμετέχουν στην καταπολέμηση της παραχάραξης χρησιμοποιούν την εν λόγω βάση δεδομένων. Το ΚΑΠΤ αναλύει και επεξεργάζεται επίσης το μικρό αριθμό πλαστών τραπεζογραμμάτων που εντοπίζονται σε χώρες εκτός Ε.Ε. Η ποιότητα των πλαστών τραπεζογραμμάτων ευρώ είναι σε γενικές γραμμές χαμηλή. Με ελάχιστες εξαιρέσεις (κυρίως όσον αφορά τα τραπεζογραμμάτια των 50 ευρώ), η παραχάραξη πραγματοποιείται από «ερασιτέχνες». Λόγω της χαμηλής τους ποιότητας, καθώς και -στη συγκεκριμένη περίπτωση- του αυξημένου ενδιαφέροντος που δείχνει το κοινό, τα πλαστά τραπεζογραμμάτια δεν «κυκλοφορούν» όπως τα γνήσια: από τη στιγμή που τίθενται σε κυκλοφορία, δεν αργούν να εντοπιστούν. Πράγματι, από τα 21.965 πλαστά τραπεζογραμμάτια που εντοπίστηκαν στο πρώτο εξάμηνο του 2002, προκύπτει ότι κυκλοφορούσαν κατά μέσο όρο 121 πλαστά τραπεζογραμμάτια ημερησίως. Συνεπώς, αν ληφθεί υπόψη ότι τα γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ σε κυκλοφορία στο τέλος Ιουνίου 2002 ανέρχονταν σε 7,2 δισεκατομμύρια, τότε μόλις ένα πλαστό τραπεζογραμμάτιο ημερησίως αναλογούσε σε 59 εκατομμύρια γνήσια τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία. Πάντως, οι παραχαράκτες φαίνεται ότι προτιμούν το τραπεζογραμμάτιο των 50 ευρώ λόγω της αξίας του αλλά και της ευρείας κυκλοφορίας του.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση των πλαστών τραπεζογραμμάτων κατά ονομαστική αξία για το πρώτο εξάμηνο του 2002:

A' εξάμηνο								
2002	€ 5	€ 10	€ 20	€ 50	€ 100	€ 200	€ 500	Σύνολο
Ποσότητα	309	1.210	3.323	14.307	2.261	518	37	21.965
Ποσοστό (%)	2	6	15	65	10	2	0	100

Ακόμη σπανιότερο είναι το φαινόμενο των πλαστών κερμάτων. Μέχρι σήμερα έχουν καταγραφεί μόλις 68 πλαστά κέρματα, αν και είναι γνωστό ότι το κοινό τείνει να απαλλάσσεται από τέτοιου είδους κέρματα χωρίς να τα αναφέρει στις αρμόδιες αρχές, λόγω της χαμηλής τους αξίας. Η ανάλυση των πλαστών κερμάτων συντονίζεται από το Ευρωπαϊκό Τεχνικό και Επιστημονικό Κέντρο, το οποίο ιδρύθηκε από τα κράτη μέλη της Ε.Ε στο γαλλικό νομισματοκοπείο του Pessac και τελεί υπό τη διεύθυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η ΕΚΤ εξέφρασε την ικανοποίησή της στο κοινό για την ανταπόκρισή του στις εκστρατείες ενημέρωσης του Ευρωσυστήματος, καθώς και για την αποδοχή και το ενδιαφέρον που έδειξε για το νέο του νόμισμα. Οι τρεις μέθοδοι εξακρίβωσης της γνησιότητας των

τραπεζογραμμάτων (οπτικός έλεγχος - έλεγχος με την αφή - εξέταση υπό γωνία), έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικές για τον εντοπισμό πλαστών τραπεζογραμμάτων. Η συνεχής επαγρύπνηση και η τακτική εφαρμογή των τριών προαναφερόμενων μεθόδων με σκοπό την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη είναι προς το συμφέρον κάθε πολίτη.

Δεύτερο Εξάμηνο του 2002

Στη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου του 2002, το Ευρωσύστημα εντόπισε και απέσυρε από την κυκλοφορία συνολικά **145.153 πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ** - έναντι των 21.965 πλαστών τραπεζογραμμάτων που είχαν αποσυρθεί στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου - αριθμός εξαιρετικά χαμηλός που οφειλόταν στο γεγονός ότι το νέο νόμισμα είχε μόλις κυκλοφορήσει, ενώ ποικίλες εκστρατείες ενημέρωσης για τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα ευρώ είχαν πραγματοποιηθεί το 2001 και τους πρώτους μήνες του 2002 με αποτέλεσμα η επαγρύπνηση των καταναλωτών να κυμαινόταν σε υψηλά επίπεδα. Μολονότι ο συνολικός αριθμός των πλαστών τραπεζογραμμάτων ευρώ που καταγράφηκαν το δεύτερο εξάμηνο του 2002 αυξήθηκε, δεν παύει να αντιπροσωπεύει για το σύνολο του έτους λιγότερο από το ένα τέταρτο του συνόλου των πλαστών εθνικών τραπεζογραμμάτων που είχαν καταγραφεί από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες της ζώνης του ευρώ το 2001. Επιπλέον, η ΕΚΤ ενημερώθηκε για την ύπαρξη 414 πλαστών τραπεζογραμμάτων ευρώ σε χώρες οι οποίες δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ. Ωστόσο, η έκταση της παραχάραξης των τραπεζογραμμάτων ευρώ ήταν πολύ περιορισμένη, αν λάβουμε υπόψη ότι στα τέλη του 2002 κυκλοφορούσαν περίπου 8,2 δισεκατομμύρια γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ. Τα πλαστά τραπεζογραμμάτια εντοπίζονται γρήγορα λόγω της γενικά χαμηλής τους ποιότητας και του αυξημένου ενδιαφέροντος που δείχνει το κοινό. Για κάθε ένα εκατομμύριο γνήσια τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία καταγράφηκαν μόλις 20 πλαστά τραπεζογραμμάτια περίπου.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση των πλαστών τραπεζογραμμάτων κατά ονομαστική αξία για το δεύτερο εξάμηνο του 2002:

Β' εξάμηνο 2002	€ 5	€ 10	€ 20	€ 50	€ 100	€ 200	€ 500	Σύνολο
Ποσότητα	730	1.898	11.522	121.826	8.046	1.007	124	145.153
Ποσοστό(%)	0,5	1,3	7,9	83,9	5,6	0,7	0,1	100

Ο αριθμός των πλαστών κερμάτων ήταν επίσης πολύ μικρός. Η κατάρτιση στατιστικών στοιχείων όσον αφορά τα κέρματα εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η ΕΚΤ συνέχιζε να ενθαρρύνει το κοινό ώστε να βρίσκεται σε επαγρύπνηση για να μπορεί να εντοπίζει τα πλαστά τραπεζογραμμάτια και κέρματα. Από αυτή την άποψη, οι τρεις μέθοδοι εξακρίβωσης της γνησιότητας των τραπεζογραμμάτων ευρώ (οπτικός έλεγχος - έλεγχος με την αφή - εξέταση υπό γωνία) έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικές για τον εντοπισμό των πλαστών τραπεζογραμμάτων.

Πρώτο Εξάμηνο του 2003

Το πρώτο εξάμηνο του 2003, αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία **230.534 πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ** (στον αριθμό αυτό συμπεριλαμβάνονται τραπεζογραμμάτια που εντοπίστηκαν σε χώρες τόσο εντός όσο και εκτός της ζώνης του ευρώ), έναντι των 145.153 πλαστών τραπεζογραμμάτων που είχαν αποσυρθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2002. Όπως ήταν αναμενόμενο, ο αριθμός των πλαστών τραπεζογραμμάτων ευρώ αυξήθηκε μετά την εισαγωγή στην κυκλοφορία των τραπεζογραμμάτων ευρώ. Ωστόσο, τους τελευταίους μήνες, ο ρυθμός αύξησης των πλαστών τραπεζογραμμάτων άρχισε να σταθεροποιείται, ιδίως χάρη στις επιτυχημένες προσπάθειες της αστυνομίας. Παρ' όλο που ο αριθμός αυτός είναι πολύ μικρός, δεδομένου ότι έχουν τεθεί στην κυκλοφορία περίπου 8 δισεκατομμύρια γνήσια τραπεζογραμμάτια, ζητείται από το κοινό να εξακολουθεί να είναι επιφυλακτικό.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση των πλαστών τραπεζογραμμάτων κατά ονομαστική αξία για το πρώτο εξάμηνο του 2003:

Α' εξάμηνο 2003	€ 5	€ 10	€ 20	€ 50	€ 100	€ 200	€ 500	Σύνολο
Ποσότητα	844	2 543	54 285	152 072	14 839	5 516	435	230 534
Ποσοστό %	0,3	1,1	23,5	66	6,5	2,4	0,2	100

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο αριθμός των πλαστών κερμάτων έχει παραμείνει χαμηλός. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι αρμόδια για την κατάρτιση στατιστικών στοιχείων όσον αφορά τα κέρματα. Το 2001 η ΕΚΤ συνήψε συμφωνία συνεργασίας με την Ευροπολ για την καταπολέμηση της παραχάραξης, ενώ διαπραγματεύθηκε τη σύναψη παρόμοιων συμφωνιών με την Interpol και τις κεντρικές τράπεζες των δέκα χωρών που εντάσσονται από 1.5.2004 στην Ε.Ε.

Δεύτερο Εξάμηνο του 2003

Το δεύτερο εξάμηνο του 2003 αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία **311.925 πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ** συνολικά. (Στον αριθμό αυτό συμπεριλαμβάνονται τραπεζογραμμάτια που εντοπίστηκαν σε χώρες τόσο εντός όσο και εκτός της ζώνης του ευρώ.)

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται ανάλυση των πλαστών τραπεζογραμμάτων κατά ονομαστική αξία για το δεύτερο εξάμηνο του 2003:

Β' εξάμηνο 2003	€ 5	€ 10	€ 20	€ 50	€ 100	€ 200	€ 500	Σύνολο
Ποσότητα	2.365	2.792	95.233	162.774	39.736	8.510	515	311.925
Ποσοστό %	0,8	0,9	30,5	52,2	12,7	2,7	0,2	100

Το σύνολο αντιπροσωπεύει αύξηση κατά 30% σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2003, όταν ο ρυθμός αύξησης έναντι του προηγούμενου εξαμήνου ανερχόταν στο 59%.

Ο συνολικός αριθμός πλαστών τραπεζογραμμάτων που αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία καθ' όλη τη διάρκεια του έτους 2003 (551.287) ήταν χαμηλότερος κατά 20% περίπου από το συνολικό αριθμό πλαστών τραπεζογραμμάτων των εθνικών νομισμάτων που είχαν καταγράψει οι εθνικές κεντρικές τράπεζες της ζώνης του ευρώ το 2001.

Τα πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ μπορούν, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, να αναγνωριστούν εύκολα με τις τρεις μεθόδους που περιγράφονται στο ενημερωτικό υλικό του Ευρωσυστήματος (οπτικός έλεγχος, έλεγχος με την αφή, εξέταση υπό γωνία). Ένας άλλος τρόπος επαλήθευσης της γνησιότητας ενός ύποπτου τραπεζογραμματίου είναι η σύγκρισή του με ένα 100% γνήσιο τραπεζογραμμάτιο.

Η ΕΚΤ συνεργάζεται πολύ στενά με την Ευροπολ, την Interpol και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την καταπολέμηση της παραχάραξης. Οποιοσδήποτε εντοπίσει πλαστό τραπεζογραμμάτιο θα πρέπει να το προσκομίσει στην αστυνομία ή στην κεντρική τράπεζα, δίνοντας όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες για τις συνθήκες απόκτησής του.

Για να γίνει πλήρως κατανοητή η έκταση του φαινομένου της παραχάραξης πρέπει να δοθούν τα ακόλουθα στοιχεία: περίπου 9 δισεκατομμύρια (γνήσια) τραπεζογραμμάτια ευρώ

βρίσκονται σε κυκλοφορία και σχεδόν 120 δισεκατομμύρια συναλλαγές σε μετρητά διενεργούνται σε ετήσια βάση με τραπεζογραμμάτια ευρώ.

Πρώτο Εξάμηνο του 2004

Το πρώτο εξάμηνο του 2004 αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία **307.223 πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ** συνολικά. Η ποσότητα αυτή είναι ανάλογη με την ποσότητα πλαστών τραπεζογραμματίων που εντοπίστηκαν το δεύτερο εξάμηνο του 2003 (σχεδόν 312.000).

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά τα πλαστά τραπεζογραμμάτια κατά ονομαστική αξία το πρώτο εξάμηνο του 2004:

A' εξάμηνο 2004	€ 5	€ 10	€ 20	€ 50	€ 100	€ 200	€ 500	Σύνολο
Ποσότητα	3.258	7.955	86.671	133.921	65.393	8.889	1.136	307.223
Ποσοστό %	1,0	2,6	28,2	43,6	21,3	2,9	0,4	100%

Τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να εξετάζονται σε σχέση με τον αριθμό των γνήσιων τραπεζογραμματίων σε κυκλοφορία (εννέα δισεκατομμύρια περίπου). Η σύγκριση στοιχείων μεταξύ πλαστών τραπεζογραμματίων ευρώ και άλλων πλαστών νομισμάτων μπορεί να είναι παραπλανητική, καθώς τα άλλα νομίσματα διαφέρουν (ή διέφεραν) ως προς την ονομαστική αξία, τις συνθήκες κυκλοφορίας και την ποσότητά τους. Η διενέργεια ιστορικής σύγκρισης έχει πολύ μεγαλύτερη σημασία, δεδομένου ότι τα τραπεζογραμμάτια ευρώ βρίσκονται ήδη σε κυκλοφορία πλέον των δύο ετών.

Δεύτερο Εξάμηνο του 2004

Το δεύτερο εξάμηνο του 2004, αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία **287.000 πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ** συνολικά, τόσο στη ζώνη του ευρώ όσο και σε χώρες εκτός ζώνης ευρώ. Η ποσότητα αυτή είναι ανάλογη με την ποσότητα πλαστών τραπεζογραμματίων που εντοπίστηκαν το πρώτο εξάμηνο του 2004 (περίπου 307.000). Επόμενα, η συνολική ποσότητα για το 2004 ήταν περίπου 594.000 πλαστά τραπεζογραμμάτια. Μολονότι παρατηρείται αύξηση κατά 8% περίπου σε σχέση με τα στοιχεία για το 2003, η πρόσφατη τάση είναι καθοδική.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά τα πλαστά τραπεζογραμμάτια κατά ονομαστική αξία το δεύτερο εξάμηνο του 2004:

B' εξάμηνο 2004	€ 5	€ 10	€ 20	€ 50	€ 100	€ 200	€ 500	Σύνολο
Ποσοστό %	1	5	24	48	17	4	1	100%

Πρώτο Εξάμηνο του 2005

Το πρώτο εξάμηνο του 2005, αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία **293.000 πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ**. Η ποσότητα αυτή είναι σε μεγάλο βαθμό ανάλογη με την ποσότητα πλαστών τραπεζογραμματίων που εντοπίστηκαν το δεύτερο εξάμηνο του 2004, η οποία αντιστοιχούσε σε 287.000 πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ, αλλά είναι μικρότερη από την ποσότητα των 307.000 πλαστών τραπεζογραμματίων ευρώ που εντοπίστηκαν το πρώτο

εξάμηνο του 2004. Οι ποσότητες αυτές θα πρέπει ωστόσο να εξετάζονται σε σχέση με τον αριθμό των γνήσιων τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία (περίπου 9 δισεκατομμύρια).

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά τα ποσοστά των πλαστών τραπεζογραμμάτων κατά ονομαστική αξία:

A' εξάμηνο							
2005	€5	€10	€20	€50	€100	€200	€500
Ανάλυση κατά ονομαστική αξία	1%	6%	16%	62%	9%	5%	1%

Οι παραχαράκτες φαίνεται ότι έχουν σαν στόχο το τραπεζογραμμάτιο των 50 ευρώ: η τάση αυτή εντατικοποιήθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2005, με αποτέλεσμα τα τραπεζογραμμάτια των 50 ευρώ να αντιστοιχούν στο 62% του συνόλου των πλαστών τραπεζογραμμάτων. Αντίστοιχα, η προτίμηση των παραχαράκτων στα τραπεζογραμμάτια των 20 και των 100 ευρώ ήταν πολύ μικρότερη. Το 97% των πλαστών τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία εντοπίστηκε στη ζώνη του ευρώ. Το 2% προήλθε από άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε εκτός της ζώνης του ευρώ και το υπολειπόμενο 1% από τον "υπόλοιπο κόσμο".

Δεύτερο Εξάμηνο του 2005

Το δεύτερο εξάμηνο του 2005, αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία συνολικά **286.000 πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ**. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά τα ποσοστά των πλαστών τραπεζογραμμάτων κατά ονομαστική αξία το δεύτερο εξάμηνο του 2005:

B' εξάμηνο							
2005	€5	€10	€20	€50	€100	€200	€500
Ανάλυση κατά ονομαστική αξία	1%	6%	28%	56%	5%	2%	2%

Τα τραπεζογραμμάτια των 50 ευρώ παρουσίαζαν πάντοτε τα υψηλότερα ποσοστά πλαστών. Όμως, στη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου του 2005 σημειώθηκε σημαντική αύξηση του ποσοστού των πλαστών τραπεζογραμμάτων των 20 ευρώ (από 16% σε 28% σε σύγκριση με το A' εξάμηνο του 2005) και αντίστοιχη μείωση των ποσοστών των πλαστών τραπεζογραμμάτων των 50 (από 62% σε 56%) και των 100 ευρώ (από 9% σε 5%). Επόμενα, το δεύτερο εξάμηνο του 2005, τα τραπεζογραμμάτια των 20 και των 50 ευρώ μαζί αντιστοιχούσαν στο 84% του συνόλου των πλαστών τραπεζογραμμάτων που εντοπίστηκαν σε κυκλοφορία.

Τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να εξετάζονται σε σχέση με τη σταδιακή αύξηση του αριθμού των γνήσιων τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία (10,4 δισεκατομμύρια στο τέλος του 2005). Δεν υπήρξε, επίσης, σημαντική μεταβολή στο συνολικό τρόπο κατανομής: όπως και τα προηγούμενα εξάμηνα, το 97% των πλαστών τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία εντοπίστηκε στη ζώνη του ευρώ, ένα επιπλέον 1% προήλθε από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ εκτός της ζώνης του ευρώ και ένα 2% από τον "υπόλοιπο κόσμο", κύρια από χώρες που γειτνιάζουν με την ΕΕ.

Πρώτο Εξάμηνο του 2006

Το πρώτο εξάμηνο του 2006 αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία **300.000 πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ** συνολικά. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά τα πλαστά τραπεζογραμμάτια κατά ονομαστική αξία:

A' εξάμηνο							
2006	€5	€10	€20	€50	€100	€200	€500
Ανάλυση κατά ονομαστική αξία	1%	4%	44%	36%	12%	2%	1%

Μέχρι το τέλος του προηγούμενου έτους, τα τραπεζογραμμάτια των 50 ευρώ παρουσίαζαν πάντοτε τα υψηλότερα ποσοστά πλαστών. Ωστόσο, στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2006, το ποσοστό των πλαστών τραπεζογραμματίων των 20 ευρώ αυξήθηκε περαιτέρω, ενώ αντίστοιχα μειώθηκε το ποσοστό των πλαστών τραπεζογραμματίων των 50 ευρώ. Τα τραπεζογραμμάτια των 20 ευρώ παρουσιάζουν σήμερα τα υψηλότερα ποσοστά πλαστών. Μεταξύ Ιανουαρίου-Ιουνίου 2006, **τα τραπεζογραμμάτια των 20 και των 50 ευρώ μαζί αντιστοιχούσαν στο 80% του συνόλου των πλαστών τραπεζογραμματίων** που εντοπίστηκαν σε κυκλοφορία. Σε σύγκριση με το δεύτερο εξάμηνο του 2005, το ποσοστό των πλαστών τραπεζογραμματίων των 100 ευρώ αυξήθηκε ελαφρά, στο 12% του συνόλου.

Το επίπεδο των πλαστών τραπεζογραμματίων έχει παραμείνει σταθερό για περισσότερα από δύο χρόνια, σύμφωνα με τα εξαμηνιαία στοιχεία που παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Χρονική περίοδος	2003/1	2003/2	2004/1	2004/2	2005/1	2005/2	2006/1
Αριθμός πλαστών τραπ/τίων	231.000	312.000	307.000	287.000	293.000	286.000	300.000

Τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να εξετάζονται πάντα σε σχέση με τη σταδιακή αύξηση του αριθμού των γνήσιων τραπεζογραμματίων ευρώ σε κυκλοφορία (κατά μέσο όρο 10,1 δισεκατομμύρια κατά το πρώτο εξάμηνο του 2006). Η μεγάλη πλειονότητα (98%) των πλαστών τραπεζογραμματίων που εντοπίζονται εμφανίζονται σε χώρες της ζώνης του ευρώ. Περίπου 1% προήλθε από κράτη μέλη της ΕΕ εκτός της ζώνης του ευρώ και περίπου 1% από κράτη εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεύτερο Εξάμηνο του 2006

Το δεύτερο εξάμηνο του 2006, αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία συνολικά **265.000 πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ**. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά τα πλαστά τραπεζογραμμάτια κατά ονομαστική αξία:

B' εξάμηνο							
2006	€5	€10	€20	€50	€100	€200	€500
Ανάλυση κατά ονομαστική αξία	1%	3%	36%	31%	24%	3%	2%

Το τραπεζογραμμάτιο των 20 ευρώ εξακολουθεί να παρουσιάζει τα υψηλότερα ποσοστά πλαστών, ενώ ακολουθούν το τραπεζογραμμάτιο των 50 ευρώ και των 100 ευρώ. Μεταξύ Ιουλίου-Δεκεμβρίου 2006, αυτές οι τρεις ονομαστικές αξίες αντιστοιχούσαν σε άνω του 90% όλων των πλαστών τραπεζογραμματίων που έχουν εντοπιστεί σε κυκλοφορία.

Το επίπεδο των πλαστών τραπεζογραμματίων έχει κυμανθεί ελάχιστα μόνο τα τελευταία τρία χρόνια, σύμφωνα με τα εξαμηνιαία στοιχεία που παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Χρονική περίοδος	2003/1	2003/2	2004/1	2004/2	2005/1	2005/2	2006/1	2006/2
Αριθμός πλαστών τραπτ/τίων	231.000	312.000	307.000	287.000	293.000	286.000	300.000	265.000

Τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να εξετάζονται σε σχέση με τη σταδιακή αύξηση του αριθμού των γνήσιων τραπεζογραμματίων ευρώ σε κυκλοφορία (κατά μέσο όρο 10,6 δισεκατομμύρια κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2006). Η μεγάλη πλειονότητα (98%) των πλαστών τραπεζογραμματίων που εντοπίζονται εξακολουθούν να εμφανίζονται σε χώρες της ζώνης του ευρώ. Το δεύτερο εξάμηνο του 2006, σχεδόν 1% προήλθε από κράτη μέλη της ΕΕ εκτός της ζώνης του ευρώ και 1% από άλλα μέρη του κόσμου.

Πρώτο Εξάμηνο του 2007

Το πρώτο εξάμηνο του 2007, αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία συνολικά **265.000 πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ**.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά τα πλαστά τραπεζογραμμάτια κατά ονομαστική αξία:

Α' εξάμηνο	€5	€10	€20	€50	€100	€200	€500
2007							
Ανάλυση κατά ονομαστική αξία	1%	3%	15%	50%	20%	10%	1%

Το τραπεζογραμμάτιο των 50 ευρώ παρουσίαζε το υψηλότερο ποσοστό παραχάραξης το πρώτο εξάμηνο του 2007, καθώς αντιστοιχούσε σε 50% περίπου του συνόλου των πλαστών τραπεζογραμματίων σε κυκλοφορία. Οι τρεις μεσαίες ονομαστικές αξίες (20, 50 και 100 ευρώ) αντιστοιχούσαν μαζί σε περίπου 85% του συνόλου των πλαστών τραπεζογραμματίων.

Τα εξαμηνιαία στοιχεία στον παρακάτω πίνακα δείχνουν ότι το επίπεδο της παραχάραξης παρουσίασε ελάχιστες διακυμάνσεις την τελευταία τετραετία:

Χρονική περίοδος	2003/2	2004/1	2004/2	2005/1	2005/2	2006/1	2006/2	2007/1
------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Αριθμός πλαστών τραπετίων	312.000	307.000	287.000	293.000	286.000	300.000	265.000	265.000
---------------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Αν τα στοιχεία αυτά εξεταστούν σε σχέση με τον αριθμό των γνήσιων τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία (κατά μέσο όρο 11 δισεκατομμύρια το πρώτο εξάμηνο του 2007), διαπιστώνεται ότι η ποσότητα των πλαστών τραπεζογραμμάτων είναι πράγματι ελάχιστη. Η συντριπτική πλειονότητα (97%) των πλαστών τραπεζογραμμάτων που αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία το πρώτο εξάμηνο του 2007 εντοπίστηκαν και πάλι στις χώρες της ζώνης του ευρώ. Περίπου 3% προέρχονταν από κράτη μέλη της ΕΕ που δεν συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ και ελάχιστος αριθμός από τον υπόλοιπο κόσμο.

Δεύτερο Εξάμηνο του 2007

Το δεύτερο εξάμηνο του 2007, αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία συνολικά **296.000 πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ**.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά τα πλαστά τραπεζογραμμάτια κατά ονομαστική αξία:

Β' εξάμηνο	€5	€10	€20	€50	€100	€200	€500
2007							
Ανάλυση κατά ονομαστική αξία	0,5%	2,5%	27,5%	38%	22%	9%	0,5%

Τα τραπεζογραμμάτια των 50 ευρώ παρουσίασαν τα υψηλότερα ποσοστά παραχάραξης το δεύτερο εξάμηνο του 2007. Οι τρεις μεσαίες ονομαστικές αξίες (20, 50 και 100 ευρώ) αντιστοιχούσαν σε περίπου 88% του συνόλου των πλαστών τραπεζογραμμάτων.

Αν τα ανωτέρω στοιχεία συγκριθούν με τον αριθμό των γνήσιων τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία (κατά μέσο όρο 11,4 δισεκατομμύρια το δεύτερο εξάμηνο του 2007), η ποσότητα των πλαστών τραπεζογραμμάτων είναι πράγματι ελάχιστη. Η συντριπτική πλειονότητα (96%) των πλαστών τραπεζογραμμάτων που αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία το δεύτερο εξάμηνο του 2007 εντοπίστηκαν σε χώρες της ζώνης του ευρώ, αν και το ποσοστό αυτό είναι ελαφρώς μικρότερο σε σύγκριση με τις προηγούμενες χρονικές περιόδους. Περίπου 3,5% εντοπίστηκαν σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ και το υπόλοιπο σε άλλα μέρη του κόσμου.

Αν και, συνολικά, πρόκειται για ελαφρά αύξηση σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2006, η αύξηση αυτή εξακολουθεί να συμβαδίζει με την πορεία που έχει παρατηρηθεί τα τελευταία έτη, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα ο οποίος παρουσιάζει τα εξαμηνιαία επίπεδα των πλαστών τραπεζογραμμάτων που εντοπίστηκαν:

Χρονική περίοδος	2003/2	2004/1	2004/2	2005/1	2005/2	2006/1	2006/2	2007/1	2007/2
Αριθμός πλαστών τραπετίων	312.000	307.000	287.000	293.000	286.000	300.000	265.000	265.000	296.000

Γ) ΤΑ ΠΑΡΑΧΑΡΑΓΜΕΝΑ ΚΕΡΜΑΤΑ

✿ Το **2004**, σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκή Επιτροπής, τριπλασιάστηκε ο αριθμός των παραχαραγμένων κερμάτων ευρώ. Συγκεκριμένα, εντοπίστηκαν **74.564 παραχαραγμένα κέρματα ευρώ έναντι 26.191 το 2003 και 2.339 το 2002**. Από αυτά 64.603 ήταν κέρματα των 2 ευρώ. Η όψη του γερμανικού κέρματος ήταν η πλέον παραχαραχθείσα και ακολουθούν οι όψεις του γαλλικού, του ισπανικού και του βελγικού κέρματος. Αντίθετα, η όψη του κέρματος της Ελλάδος και του Λουξεμβούργου ήταν αυτές που εντοπίστηκαν οι λιγότερες παραχαράξεις. Υπενθυμίζεται ότι κυκλοφορούσαν 55 δισεκατομμύρια κέρματα ευρώ και επόμενα ο αριθμός των πλαστών ήταν εξαιρετικά χαμηλός.

✿ Το **2005**, ο αριθμός των αποσυρθέντων αυξήθηκε σε περίπου **96.000 παραχαραγμένα κέρματα ευρώ**. Ο αριθμός αυτός ήταν κατά τι μικρότερος των εθνικών νομισμάτων που αποσύρονταν από την κυκλοφορία λόγω πλαστότητας πριν από την εισαγωγή του ευρώ. Εν τούτοις, εάν συγκριθεί με τον μεγαλύτερο αριθμό κυκλοφορούντων κερμάτων ευρώ (63.000.000) σε σχέση με το σύνολο σε κυκλοφορία των εθνικών νομισμάτων, αναλογικά είναι πολύ μικρότερος. Επιπρόσθετα, κατασχέθηκαν από τις αστυνομικές αρχές πριν να κυκλοφορήσουν 3.557 παραχαραγμένα κέρματα ευρώ. Το 2005, ανακαλύφθηκαν και καταστράφηκαν τρία παράνομα νομισματοκοπεία που παρήγαγαν πλαστά κέρματα ευρώ, ανά ένα στην Ουγγαρία, την Πολωνία και τη Βουλγαρία, ενώ συνολικά 11 παράνομα νομισματοκοπεία εντοπίστηκαν και καταστράφηκαν από την εισαγωγή του ευρώ (1.1.2002) μέχρι το τέλος του 2005.

Παραχαραγμένα κέρματα των 50 λεπτών και του 1 και 2 ευρώ την περίοδο 2002 - 2005				
	50 λεπτά	1 ευρώ	2 ευρώ	Σύνολο
2002	28	1.281	1.030	2.339
2003	185	6.318	19.688	26.191
2004	858	9.103	64.603	74.564
2005	3.535	12.473	79.951	95.959
Σύνολο	4.606	29.175	165.272	199.053

✿ Το **2006**, αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία σχεδόν **164.000 παραχαραγμένα κέρματα ευρώ**. Από το 2002, που εισήχθη το ευρώ με φυσική μορφή, μέχρι και το 2006 είχαν αποσυρθεί από την κυκλοφορία ή είχαν κατασχεθεί πριν να κυκλοφορήσουν περισσότερα από 550.000 παραχαραγμένα κέρματα ευρώ. Ο αριθμός τους βαίνει αυξανόμενος. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προοδευτική αυτή αύξηση δεν οφείλεται μόνο στην αποκτηθείσα εμπειρία των παραχαρακτών αλλά και στη μεγαλύτερη πλέον αποτελεσματικότητα των εθνικών αρχών να εξουδετερώνουν τα κυκλώματα των εγκληματιών. Συγκριτικά, ο αριθμός των μη γνήσιων ευρωκερμάτων είναι χαμηλός, αν λάβουμε υπόψη ότι ο αριθμός των γνήσιων κερμάτων ευρώ σε κυκλοφορία ανέρχεται σε 13 δισεκατομμύρια και είναι κατώτερος από τον αριθμό των παραχαραγμένων εθνικών νομισμάτων τα οποία υποκατέστησε το ευρώ.

✿ Το **2007**, ο συνολικός αριθμός των παραχαραγμένων κερμάτων ευρώ, που αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία, ήταν **211.100** δηλαδή 28,72% περισσότερα σε σχέση με το έτος 2006.

Η αύξηση ήταν σημαντική αλλά συγκριτικά παραμένει χαμηλή δεδομένου ότι ο αριθμός των κυκλοφορούντων γνήσιων κερμάτων ευρώ ανερχόταν ήδη σε 75 δισεκατομμύρια (1 προς 355.000, ή τα 14 δισεκατομμύρια των τριών πιο υψηλών αξιών - 50 λεπτών και 1 και 2 ευρώ - (1 προς 66.000). Το πλέον παραχαραγμένο κέρμα εξακολουθεί να είναι των 2 ευρώ (85% του συνόλου το 2007). Το 2007, μετά από εφόδους της αστυνομίας κατασχέθηκαν 90.000 παραχαραγμένα κέρματα ευρώ πριν αυτά τεθούν στην κυκλοφορία.

Παραχαραγμένα κέρματα των 50 λεπτών και του 1 και 2 ευρώ την περίοδο 2006 - 2007				
	50 λεπτά	1 ευρώ	2 ευρώ	Σύνολο
2006	8.300	14.100	141.400	163.800
2007	13.000	16.200	181.900	211.100
Σύνολο	21.300	30.300	323.300	374.900

✳ Συνολικά, από την εισαγωγή του ευρώ με φυσική μορφή (1.1.2002) μέχρι και το 2007 αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία περίπου **585.000 παραχαραγμένα κέρματα ευρώ**. Επιπρόσθετα, 2 ακόμα παράνομα νομισματοκοπεία εντοπίστηκαν και διαλύθηκαν στην Ιταλία και την Ισπανία. **Συνολικά, την περίοδο 2002 – 2007, εντοπίστηκαν και διαλύθηκαν 14 παράνομα νομισματοκοπεία ευρώ.**